

Отмица председника и крај међународног права: зашто САД журе да присвоје целу Западну полулопту, написао је заменик председника Савета безбедности Русије Дмитриј Медведев у колумни објављеној на сајту РИА Новости. Текст објављујемо у целости.

Догађаји с почетка ове године у Каракасу, који су представљали најмоћнији геополитички земљотрес, приморавају нас да изнова преиспитамо саме темеље светског поретка успостављеног пре 80 година, након Другог светског рата. И овде није реч само о дрској отмици председника суверене Венецуеле, Николаса Мадуре, као потпуно необузданом акту кршења међународног права. У суштини, отворена отмица највишег државног званичника део је много ширег циља: преузимања Западне хемисфере као искључиво свој посед. И то не само стицања фактичке контроле по принципу „радим то, јер ми се може“, већ и правног учвршћивања тих „приноса“. То је, без сумње, циничан изазов целокупном систему међународних односа. Зашто је то данас потребно Сједињеним Државама (а Америка није само Трамп)?

Пише: Дмитриј Медведев
четвртак, 05 фебруар 2026 19:31

Како сам више пута истицао почетком 2026. године, почела су да се остварују и најнеобичнија, понекад и апсурдна предвиђања развоја нашег света. Стога се можемо окренути конспирологији као не нарочито озбиљној, али често најпрецизнијој футуролошкој доктрини савременог доба. На пример, добро познатој још од тридесетих година прошлог века теорији о стварању посебног технократског друштва у Северној Америци — „Технату“. Власт у таквом друштву требало би да припада научницима и инжењерима (наравно, онима попут Илона Маска и Питера Тила). Следбеници ове блиставе идеје полазе од претпоставке да држава створена од стране креативне класе мора постојати независно од остатка света и обухватати не само територију САД, већ као ресурсну базу и Канаду, Централну Америку, Карибе, северни део Јужне Америке, укључујући Венецуелу, Колумбију, као и Гренланд (sic!). Списак је, треба признати, занимљив, а у светлу последњих „праваца главног удара“ Беле куће — веома индикативан.

Конспирологија маршира — и функционише

Али то је само једна теорија завере, рећи ћете. Нипошто! Погледајте шта се дешава око нас након 1. јануара. Конспирологија маршира — и функционише. Желите друга, приземнија објашњења? Изволите. Разлог је у исцрпљивању могућности САД као светског хегемона. Данас је у целини јасно: САД очигледно недостају снаге за глобалну доминацију. И поједини представници тима Доналда Трампа, који то признају, воде ка прагматичној адаптацији дугорочне политике на нове услове, односно на фактички губитак глобалне превласти. Међутим, процес формирања мултиполарног света стратеги Беле куће виде на крајње необичан начин. Пре свега, желе да га искористе као покушај наглог проширења сопствене сфере утицаја у колонијалном стилу XIX века. Нико не спори постојање одређених интереса и стратешких граница прекоокеанске силе, које далеко превазилазе физичке. О томе сам већ писао. Али претварање читаве хемисфере у озлоглашено „задње двориште“ са својим блекцеком, проституткама и другим забавама — изузетно је опасна ствар, са тешко предвидивим последицама.

Чак и ако ове помало смешне историјске хипотезе о „Технату“ објашњавају мотиве наметљивог промовисања нове „доктрине Донро“ у Западној хемисфери, оне нам не дају никакву представу о правном оквиру који би се користио за геополитичко „ресетовање“ читавог макрорегиона. Такав оквир једноставно не постоји. Све што се чини јесте грубо гажење принципа међународног права. Није случајно што је Доналд Трамп, наша *sancta simplicitas* XXI века (света простота), директно изјавио да је граница овлашћења САД на међународној сцени „његов сопствени морал“, а не међународно право.

Пише: Дмитриј Медведев
четвртак, 05 фебруар 2026 19:31

У светлу тога, преко океана све гласније одјекују речи у стилу класичних вестерна тридесетих година XX века о примату силе (*might is right, jus fortioris*). То јест, о одустајању од дијалога заснованог на заједничким вредностима, разумном регулисању сопствених потреба и свесној самоконтроли понашања. Али да ли су Сједињене Државе икада поступале другачије?

Проблем није у томе што једне норме и принципи међународног права замењују друге. Много је опаснији правни вакуум који настаје као резултат наглих и неоправданих потеза, повезан са уништавањем основног принципа правне стабилности и континуитета. Хаотично попуњавање такве празнине може довести до потпуне деградације општих постулата међународног права и повратка у прошлост у погледу разумевања основа примене силе. До садашњег правног поретка, формираног након Другог светског рата (упркос свим покушајима да се ова питања уреде у оквиру Друштва народа, након Првог светског рата), свако суверено државно тело је по дифолту у било ком тренутку и из било ког разлога имало право да прибегне војном инструменту у оквиру принципа *jus ad bellum* (право на рат). Да ли Бела кућа заиста предлаже свету да се врати у прошлост?

Теорије завере су постале реалност - или свесно уношење хаоса у међународне односе

Пише: Дмитриј Медведев
четвртак, 05 фебруар 2026 19:31

Теорије завере су постале реалност - или свесно уношење хаоса у међународне односе

Пише: Дмитриј Медведев
четвртак, 05 фебруар 2026 19:31

